



## **Remissyttrande 2016-08-08 Dnr: A2016/01333/I**

---

**Remiss: Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn (dnr A2016/01333/I)**

### **Sammanfattning**

Götene kommun är en av de kommuner i Sverige som tar ett mycket stort ansvar för mottagande av nyanlända. Mer än 10 procent av befolkningen är asylsökande och utöver dessa finns personer med uppehållstillstånd och ensamkommande barn/ungdomar. Socialtjänsten ansvarar för deras introduktion till det svenska samhället i samarbete med andra inom kommunen.

Under 2015 tog socialtjänsten ett stort ansvar för att ta emot de många fler tusen ensamkommande barn som kom till Sverige än vi var förberedda på. Det har ställt stora krav på vår organisation för att kunna ge ett bra mottagande och för att hitta lämpliga placeringar.

Götene kommun anser att särskild hänsyn bör beaktas hur förslaget om kommunplacering av ensamkommande barn slår mot kommuner med stora asylboenden och med högt antal ensamkommande barn och unga i förhållande till kommunens storlek. Götene kommun med ca 13 000 invånare har flera asylboenden som tillsammans har tillstånd att ta emot drygt 1 400 personer. En hel del som placeras på asylboendena är ensamkommande barn som kommer med släktingar men utan vårdnadshavare. Det innebär att kommunen har en skyldighet enligt Socialtjänstlagen (SoL) att ordna boende och omsorg om det finns ett vårdbehov. Under första delen av året hade Götene kommun en måluppfyllelse på 800 % när det gäller mottagande av ensamkommande barn, dessutom i mycket varierande åldrar. Det har inneburit att verksamheten haft "växtvärk". För att ombesörja det vi är skyldiga att göra enligt SoL har vi ingått avtal med närliggande kommuner som startat HVB-hem.

Den nya anvisningsmodellen där en jämnare fördelning skulle ske fungerar förmodligen i de flesta kommuner men inte i de kommuner som har stora asylboenden. I Götene kommun finns ingen förutsägbarhet när det gäller antal ensamkommande barn och därmed inga planeringsförutsättningar. Kommunen har tagit emot långt mer än det som stod i tidigare överenskommelser och till skillnad från många andra kommuner har Götene tagit emot tjugofem ensamkommande barn under 2016 trots den höga måluppfyllelsen. Anvisningsmodellen är därmed inte applicerbar på alla kommuner och det måste

beaktas. Kommunen har ”dammsugit” av alla upptänkliga lokaler som kan användas till HVB-boende för ensamkommande barn, stödboende eller små lägenheter. Götene kommun har anordnat bostads-drop-in vid ett par tillfällen för att få tag på lokaler eller lägenheter. Möjligheterna är uttömda. Lagförslagen blir då ytterligare ett slag mot en redan tyngd verksamhet. Går lagförslagen igenom får Götene kommun ställa sin tilltro till Länsstyrelsen som beviljar placering av ensamkommande barn i annan kommun än anvisningskommunen. Det går inte bara att titta på barnets vårdbehov och om det kan tillgodoses av anvisningskommunen utan de måste även ta hänsyn till det faktiska antal ensamkommande barn i anvisningskommunen i förhållande till de faktorer som ligger till grund för den nya anvisningsmodellen.

### **Avsnitt 2 Ojämn fördelning av ensamkommande barn**

Lagförslaget tar ingen hänsyn till hur det faktiskt ser ut. Skälet till förändringen är att det ska bli en jämnare fördelning av ensamkommande barn i kommunerna. Differensen mellan det beräknade mottagandet i den nya fördelningsmodellen och det faktiska mottagandet av ensamkommande barn är stor åtminstone för Götene kommuns del. Utredarna borde även titta på detta perspektiv.

2015 placerades 34 procent av alla ensamkommande barn i andra kommuner än anvisningskommunen. Fokusera på dessa kommuner istället för en kollektiv bestraffning som slår hårt mot de kommuner som försöker göra det bästa möjliga av uppdraget.

### **Avsnitt 5 Underrubrik; Konsekvenser för kommunerna**

Utredarna menar att förslaget skulle ge bättre planeringsförutsättningar. Samtidigt skrivs det att det kan vara särskilt svårt att anpassa kapacitet över och mellan åren för små kommuner. Förslaget skulle vara ett sätt att stimulera beredskap och kapacitet för mottagandet av ensamkommande barn inom kommunen. Frågan är hur förslaget ska stimulera en redan mycket hårt ansträngd situation med 140 ensamkommande barn i en mindre kommun som Götene? Att förslaget skulle ge bättre förutsättningar i samtliga kommuner är en sanning med modifikation.

En fråga som är högst väsentlig för kommunen är om förslaget även gäller familjehemsplaceringar? Skulle det även inbegripa dessa placeringar får det förödande konsekvenser för kommunen. I mindre kommuner är det stor skillnad på efterfrågan och tillgång på familjehem.

### **Avsnitt 5 Underrubrik; Konsekvenser för ensamkommande barn**

Det finns konsekvenser i utredarnas förslag att endast få placera barn inom det egna länet då behov uppstår. Kvalitén och inriktningen på HVB-hem och statens SiS-institutioner är väldigt olika. Matchning har alltid varit en springande punkt i socialt arbete, den möjligheten fräntas kommunen i och med detta förslag.

I specifika ärenden där Migrationsverket flyttar en familj som har med sig ett familjehems-placerat barn från kommunen. Ska barnet då omplaceras till ett nytt



sammanhang för att kunna stanna i kommunen eller ska Länsstyrelsen fatta beslut? Hur ser man på vikten av att bo nära sina släktingar?

Socialtjänsten har i alla tider haft i uppdrag att göra bedömningar där man sett till barns bästa, vilket innebär att en placering i en annan kommun kan ge ett barn nya förutsättningar. Denna möjlighet tas nu ifrån oss och dessa barn. En liten kommun kan inte ha förväntas ha tillgång till olika former av vård som tillgodoser alla barns individuella behov.

#### **Avsnitt 5 Underrubrik; Övriga konsekvenser**

Beroende på vad som läggs in i begreppet miljö får förslaget konsekvenser. Boendemiljöer där barn får trängas ihop på en allt för liten yta får konsekvenser. Arbetsmiljö för personal med allt för många barn på för liten yta får konsekvenser.

Förslaget inskränker i allra högsta grad på företagande i form av företagare som startat HVB-hem utifrån de behov som uppstod under senare delen av 2015. För dessa företag endast ta emot ensamkommande barn från den egna kommunen kommer det att få konsekvenser för såväl företag som den placerande kommunen.

#### **Götene kommun anser att:**

En tredje punkt bör läggas till när det gäller undantagen för att placera ett ensamkommande barn i annan kommun än anvisningskommunen och det är när kommunen har en måluppfyllelse som vida överstiger det mål som är satt utifrån den nya fördelningsmodellen. Ansökan görs hos Länsstyrelsen som bedömer den faktiska måluppfyllelsen i förhållande till den tilldelade.

Socialnämnden i Götene kommun

  
Björn Cavalli-Björkman  
Ordförande

  
Eva Thimfors  
Socialchef

Dnr SN 2016-000190

**Delegationsbeslut: Yttrande över remiss om ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn (dnr A2016/01333/I)**

---

**Beslut**

Socialnämnden beslutar enligt delegationspunkt A1 i socialnämndens delegationsordning att yttra sig över remiss om ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn (dnr A2016/01333/I). Yttrande lämnas enligt underlag den 8 augusti 2016.

**Sammanfattning**

Socialnämnden i Götene kommun har den 23 juni 2016 tagit emot en remiss från Regeringskansliets arbetsmarknadsenhet gällande ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn. Yttrande över remissen lämnas enligt angivet beslutsunderlag nedan, senast den 12 augusti 2016. Sammanfattningsvis är socialnämnden i Götene kommun kritisk till förslagen i remissen. Den nya anvisningsmodellen där en jämnare fördelning skulle ske fungerar förmodligen i de flesta kommuner men inte i de kommuner som har stora asylboenden och därmed en hög andel ensamkommande barn. I Götene kommun finns ingen förutsägbarhet när det gäller antal ensamkommande barn och därmed inga planeringsförutsättningar. Går lagförslagen igenom får Götene kommun ställa sin tilltro till Länsstyrelsen som beviljar placering av ensamkommande barn i annan kommun än anvisningskommunen. Det går inte bara att titta på barnets vårdbehov och om det kan tillgodoses av anvisningskommunen utan de måste även ta hänsyn till det faktiska antal ensamkommande barn i anvisningskommunen i förhållande till de faktorer som ligger till grund för den nya anvisningsmodellen.

Götene kommun anser att:

En tredje punkt bör läggas till när det gäller undantagen för att placera ett ensamkommande barn i annan kommun än anvisningskommunen och det är när kommunen har en måluppfyllelse som vida överstiger det mål som är satt utifrån den nya fördelningsmodellen. Ansökan görs hos Länsstyrelsen som bedömer den faktiska måluppfyllelsen i förhållande till den tilldelade

### **Beslutsunderlag**

Remissyttrande, 2016-08-08

Remiss om ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn (dnr A2016/01333/I).

### **Beslut enligt delegation**

Delegationsordning för socialnämnden, punkt A1.



Björn Cavalli-Björkman  
Socialnämndens ordförande